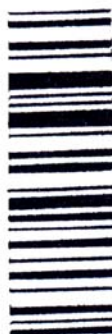

شماره داوطلب
نام خانوادگی و نام

خراسان رضوی
شهر

سروش اندیشه
مؤسسه فرهنگی هنری

کد آزمون : ۱۳۰۹

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود. جمهوری اسلامی ایران
امام خمینی (ره)
وزارت فرهنگ و ارشاد
اسلامی مؤسسه سروش
اندیشه حیات

پاسخنامه آزمون شبیه ساز کنکور

گروه آزمایشی علوم انسانی

۲۰ فروردین ۱۴۰۵

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۱۵ دقیقه

تعداد سوال: ۱۱۰ عدد

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	ادبیات	۲۵	۲۱	۴۵	۲۵ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۰	۴۶	۵۵	۱۰ دقیقه
۴	عربی	۲۰	۵۶	۷۵	۲۰ دقیقه
۵	تاریخ و جغرافیا	۲۰	۷۶	۹۵	۱۵ دقیقه
۶	فلسفه	۱۵	۹۶	۱۱۰	۱۵ دقیقه

به دانش فزای و به یزدان گرای ، که او باد جان تورا رهنمای (فردوسی)

گزینه «۳»

۱

تعداد عکس‌های مختلف برابر است با تعداد حالات متفاوتی که این افراد می‌توانند در کنار هم بایستند.

= تعداد حالاتی که بین پدر و مادر حداقل یک فرزند باشد

تعداد حالاتی که بین پدر و مادر فرزندی نباشد (کنار هم بودن پدر و مادر) _ تعداد کل حالات

= تعداد کل حالات = ۵!

۲! × ۴! ⇒ تعداد حالاتی که بین پدر و مادر فرزندی نیست

$$۷۲ = ۴۸ - ۱۲۰ = ۲! \times ۴! - ۵!$$

گزینه «۴»

۲

$$\frac{1}{(n-3)!} = \frac{n!}{(n-3)! \times 3!}$$

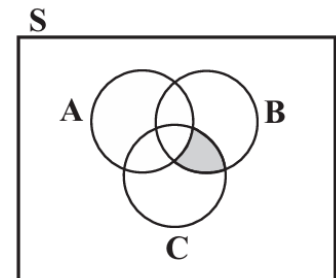
$$n! = 3! \Rightarrow n = 3$$

$$P(8, 3) = \frac{8!}{5!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5!} = 336$$

گزینه «۴»

۳

با توجه به رابطه‌های $(A \cup B)' = A' \cap B'$ و $(A' \cap B) = B - A$ در ادامه $(A \cup B)' - C'$ را به می‌توان به صورت $(B - A) - C'$ نوشت که نمودار آن به صورت زیر می‌باشد.

هرگاه دو پیشامد ناسازگار باشند، آنگاه $P(A \cap B) = 0$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$\frac{V}{10} = \frac{P}{5}P(B) + P(B) \Rightarrow \frac{V}{10} = \frac{V}{5}P(B) \Rightarrow P(B) = \frac{1}{2} = \frac{5}{10}$$

$$P(B)^c = \frac{5}{10}, P(A^c) = \frac{1}{10}$$

$$P(A) = \frac{P}{5} \times P(B) \Rightarrow P(A) = \frac{P}{5} \times \frac{5}{10} = \frac{1}{5} = \frac{2}{10}$$

$$P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) \Rightarrow P(A - B) = \frac{2}{10} - 0 = \frac{2}{10}$$

$$\Rightarrow \frac{P(A^c)}{P(B^c)} = \frac{\frac{1}{10}}{\frac{5}{10}} = \frac{1}{5}$$

$$\frac{\frac{1}{5}}{\frac{2}{10}} = \frac{1}{2}$$

$$a_n = (-1)^{n+n} (n+1) = 1 \times 4 = 4$$

$$b_5 = 2 \times 5 + 2 = 12$$

$$b_4 = \left[\frac{4}{2}\right] + 2 = 1 + 2 = 3$$

$$\Rightarrow a_n + \frac{b_5}{b_4} = 4 + \frac{12}{3} = 8$$

$$\left. \begin{aligned} a_2 &= \frac{1}{\frac{1}{2} + \frac{1}{3} \times (-1)^2} \Rightarrow a_2 = \frac{1}{\frac{1}{2} + \frac{1}{3}} = \frac{1}{\frac{5}{6}} = \frac{6}{5} \\ a_3 &= \frac{1}{2 + \frac{1}{3} \times (-1)^3} = \frac{1}{2 - \frac{1}{3}} = \frac{1}{\frac{5}{3}} = \frac{3}{5} \\ a_4 &= \frac{1}{\frac{3}{5} + \frac{1}{3} \times (-1)^4} = \frac{1}{\frac{3}{5} + \frac{1}{3}} = \frac{1}{\frac{14}{15}} = \frac{15}{14} \\ a_5 &= \frac{1}{\frac{15}{14} + \frac{1}{3} \times (-1)^5} = \frac{1}{\frac{15}{14} - \frac{1}{3}} = \frac{1}{\frac{31}{42}} = \frac{42}{31} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{a_5}{a_2} = \frac{\frac{42}{31}}{\frac{6}{5}} = \frac{35}{31}$$

گزینه «۲»

۷

$$a_{17} + a_{23} = 2a_{20}$$

$$a_{21} + a_{19} = 2a_{20}$$

$$\Rightarrow a_{17} + a_{23} + a_{21} + a_{19} = 4a_{20}$$

$$4a_{20} = 356 \Rightarrow a_{20} = 89 \Rightarrow a_1 + 19d = 89$$

$$a_{11} = 2a_1 - 31 \Rightarrow a_1 + 10d = 2a_1 - 31 \Rightarrow a_1 - 10d = 31$$

$$\begin{cases} a_1 + 19d = 89 & \times -1 \\ a_1 - 10d = 31 & \longrightarrow \end{cases} \begin{cases} a_1 + 19d = 89 \\ -a_1 + 10d = -31 \end{cases}$$

$$29d = 58 \Rightarrow d = 2 \Rightarrow a_1 + 19d = 89 \Rightarrow a_1 + 38 = 89$$

$$\Rightarrow a_1 = 51 \Rightarrow a_{20} = a_1 + 19d$$

$$\Rightarrow a_{20} = 51 + 19 \times 2 = 89$$

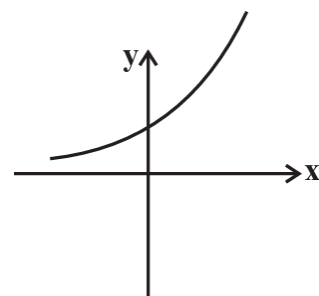
$$\Rightarrow S_{20} = \frac{n}{2}(a_1 + a_{20}) \Rightarrow \frac{20}{2}(51 + 89) = 10 \times 140 = 1400$$

گزینه «۳»

۸

نمودار افزایشی است.

$$\frac{\Lambda}{V} > 1 \Rightarrow y = \left(\frac{\Lambda}{V}\right)^x$$

گزینه «۲»

۹

(جایگشت ۷ نفر برابر ۷! است.)
 $n(S) = 7!$

ابتدا نفر اول و آخر را از مدرسه A انتخاب می‌کنیم.

$$\begin{array}{c} \text{لوا رفتن} \quad \quad \quad \text{رخ رفتن} \\ \boxed{3} \times \underbrace{1 + 4}_{5!} \times \boxed{2} \end{array}$$

$$P = \frac{3 \times 5! \times 2}{7!} = \frac{5! \times 3 \times 2}{7 \times 6 \times 5!} = \frac{1}{7}$$

گزینه «۴»

۱۰

قسمت هاشورخورده برابر است با: $(A \cap B) \cup (A \cap C)$ هم‌چنین: $(A \cap B) \cup (A \cap C) = A \cap (B \cup C)$ از طرفی: $A - (A - B) = A \cap B$, $A - (A - C) = A \cap C$ بنابراین: $(A - (A - B)) \cup (A - (A - C)) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$

بنابراین گزینه «۴» جواب است.

گزینه «۲»

۱۱

گزینه «۲»

۱۲

با خارج کردن یک مهره سفید از جعبه، ۲ مهره سفید و ۴ مهره سیاه خواهیم داشت.
تعداد حالت‌های ممکن برای این‌که مهره دوم سیاه باشد، ۴ حالت است.
و تعداد کل حالات نیز ۶ حالت است.
در نتیجه احتمال مورد نظر برابر با $\frac{۲}{۳} = \frac{۴}{۶}$ است.

ابتدا فرض می‌کنیم اولین حرف سمت چپ، حرف S باشد:

$$\frac{1}{S} \times \frac{5}{N, I, P, E, R} \times \frac{4}{N, I, P, E} \times \frac{3}{N, I, P} = 1 \times 5 \times 4 \times 3 = 60$$

حال S می‌تواند در خانه‌های دیگر هم باشد.

پس S می‌تواند در هر یک از چهار خانه ممکن باشد لذا جواب به‌دست آمده را در ۴ ضرب می‌کنیم.

$$60 \times 4 = 240$$

با توجه به اطلاعات مسئله، از دو مسیر ACE یا ADE می‌توان استفاده کرد:

$$\left. \begin{array}{l} ACE \text{ ریسم } : \text{ اه تل اح دادعت } = 4 \times 2 = 8 \\ ADE \text{ ریسم } : \text{ اه تل اح دادعت } = 3 \times 1 = 3 \end{array} \right\}$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع لاصا}} \text{تعداد کل حالتها} = 8 + 3 = 11$$

$$n(s) = \binom{3+4}{2} = \binom{7}{2} = \frac{7!}{2! \times 5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{2! \times 5!} = 21$$

اگر A پیشامد آن باشد که ۲ مهره خارج شده هم‌رنگ باشند، یعنی دو مهره سفید یا دو مهره سیاه باشند، خواهیم داشت:

$$n(A) = \binom{4}{2} = \binom{3}{2} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2! \times 2!} = \frac{3 \times 2!}{2!} = 9$$

$$P(A) = \frac{9}{21} = \frac{3}{7}$$

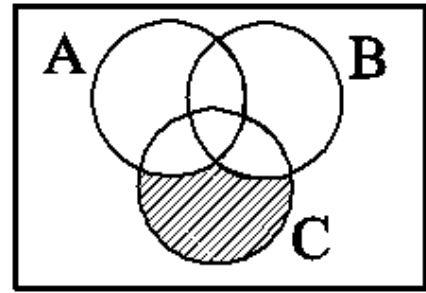
تعداد عضوهای فضای نمونه پرتاب ۳ سکه: $2^3 = 8$

تعداد عضوهای فضای نمونه پرتاب ۲ تاس: $6^2 = 36$

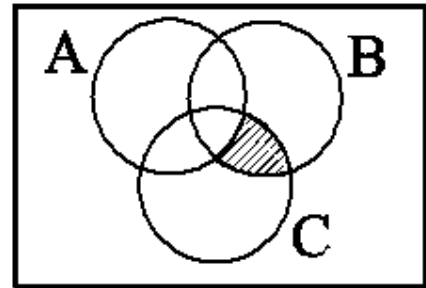
سپس از اصل ضرب استفاده می‌کنیم:

$$n(S) = 8 \times 36 = 288$$

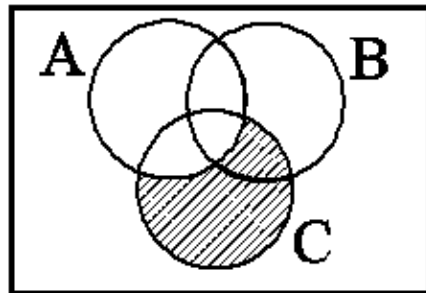
پیشامد C رخ دهد ولی پیشامدهای (A یا B) رخ ندهد:

پیشامد B و C رخ دهد ولی پیشامد A رخ ندهد: $(B \cap C) - A$

اجتماع دو قسمت هاشور خورده بالا، به صورت مقابل است:

که برابر با $C - A$ می باشد.

در دنباله حسابی داریم:

$$\begin{cases} a_n = a_1 + 3d = 10 \\ d = 3a_1 \end{cases} \Rightarrow a_1 + 3(3a_1) = 10$$

$$\Rightarrow 10a_1 = 10 \Rightarrow a_1 = 1 \Rightarrow d = 3$$

با توجه به جمله عمومی داریم: $a_n = a_1 + (n-1)d$

$$\Rightarrow a_{10} = a_1 + 9d = 1 + 9 \times (3) = 28$$

چون می خواهیم شامل عدد ۸ باشد، پس ۸ انتخاب شده و ۳ عضو دیگر زیرمجموعه را از بین $\{0, 1, 2, 6, 9\}$ انتخاب می کنیم (دقت کنید که می خواهیم شامل ۴ نباشد) در نتیجه:

$$\binom{5}{3} = \frac{5!}{2! \times 3!} = \frac{5 \times 4}{2} = 10$$

«خسی در میقات» سفرنامه حج جلال آل احمد است و مجموعه داستان نیست.

در این دوره ابتدا تقی رفعت و افرادی مانند بانو شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی، جعفر خامنه‌ای و در نهایت نیما یوشیج تلاش‌هایی برای تغییر شعر فارسی از نظر قالب و محتوا داشتند. (رد گزینه ۴)

علی اسفندیاری (نیما یوشیج) در شعر از واژگان روزمره، عامیانه و نو بهره برد و از نوآوری و به‌کار گرفتن ترکیب‌های تازه نه‌راسید. (رد گزینه ۲)

سید علی موسوی گرمارودی، از پیش‌تازان شعر مذهبی قبل از انقلاب، در غزل و قصیده بیشتر طبع‌آزمایی کرده است و اشعار سپید او نیز قابل توجه‌اند.

علی مؤذنی در حوزه ادبیات دفاع مقدس نیز رویکردی خاص و عمیق به مسائل دارد و صاحب آثاری چون «ظهور»، «سفر ششم»، «ملاقات در شب آفتابی» و «دل‌ویزتر از سبز» است. (رد گزینه «۳»)

بیت گزینه «۴» در سبک هندی سروده شده است. کاربرد اسلوب معادله که از آرایه‌های رایج سبک هندی است و نیز بازگوکردن مفاهیم رایج در سبک‌های پیشین به شیوه‌ای دیگر و مضمون‌یابی در این بیت مشهود است. (در اینجا مفهوم تقابل عقل و عشق که مفهومی رایج در سبک عراقی است به شیوه‌ای دیگر با آرایه اسلوب معادله و تمثیل کاروان بیان شده است.)

ویژگی‌های سبک دوره انقلاب در دیگر ابیات:

گزینه «۱»: استفاده از قالب غزل، شاعر برای توصیف احوالات دلش از خیال‌بندی متفاوتی (رنگ و آب و هوا) بهره برده، افزایش نمادگرایی، بیان مفاهیم به شکل انتزاعی (آبی بودن و زرد شدن دل)

گزینه «۲»: توجه به مفاهیم اسلامی

گزینه «۳»: وجود لغات کهن (مانند سبک خراسانی): لعل، استفاده از قالب غزل، آشنایی‌زدایی: لعل آتش‌گون که فرمان آتش (شلیک) می‌دهد حامل آشنایی‌زدایی از مفهوم عاشقانه «لعل» است که در ادبیات کهن فارسی رواج داشت.

در این دوره ابتدا تقی رفعت و افرادی مانند بانو شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی، جعفر خامنه‌ای و در نهایت نیما یوشیج تلاش‌هایی داشتند که به تغییر شعر فارسی از نظر قالب و محتوا منجر شد.

الف) قیصر امین‌پور از شاعران گروه اول است که پس از پیروزی انقلاب با ارزش‌ها و مفاهیم تازه‌ای که در زندگی اجتماعی شکل گرفته بود، هماهنگ شده و شاخه‌نیرومندی از ادب انقلاب را ادامه دادند. این گروه با تکیه بر پشتوانه ادبی و تلفیق آن با ارزش‌های نوین، به‌عنوان جریانی کمال‌یافته و پیشکسوت شناخته می‌شوند. د) از آثار شعری گرمارودی می‌توان «صدای سبز»، «خواب ارغوانی»، «برآشفتن گیسوی تاک»، و «گوشواره عرش» را نام برد. «از آسمان سبز» اثر سلمان هراتی است.

تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران اثر ملک‌الشعرا محمدتقی بهار است. کتاب تاریخ بیداری ایرانیان اثر ناظم‌الاسلام کرمانی است.

موارد نادرست در متن عبارتند از:

قائم‌مقام احیاکننده نثر فارسی است.

دهخدا با روزنامه صور اسرافیل همکاری داشت. (سردبیری روزنامه مجلس را ادیب‌الممالک بر عهده داشت.)

دهخدا بعدها در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد. (مجله دانشکده به مدیریت ملک‌الشعرا بهار منتشر می‌شد.)

در این بیت لفّ و نشر وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قد (لفّ ۱) _ سرو سهی (نشر ۲) / رخ (لفّ ۲) _ گلبرگ تری (نشر ۱) / زلف (لفّ ۳) _ سنبل سیراب (نشر ۳) ← لفّ و نشر نامرتب

گزینه «۳»: دل با من (لفّ ۱) _ نسپاری (نشر ۱) / جان بی تو (لفّ ۲) _ بسپارم (نشر ۲) ← لفّ و نشر مرتب

کام از تو (لفّ ۱) _ نستانم (نشر ۱) / تاب از من (لفّ ۲) _ بستانی (لفّ ۲) ← لفّ و نشر مرتب

گزینه «۴»: دست (لف ۱) _ هرچه توانی مکن (نشر ۲) / زبان (لف ۲) _ هرچه بدانی مگوی (نشر ۱) ← لف و نشر نامرتب

لفّ و نشر مرتب در بیت اول: ایمان و رخسار / کفر و زلف
 لفّ و نشر مرتب در بیت دوم: گبر (کافر) و کفر / مسلمان و دین
 تضاد در بیت اول: ایمان و کفر
 تضاد در بیت دوم: گبر و مسلمان / دین و کفر
 علت رد سایر گزینه‌ها:
 گزینۀ «۱»: بیت اول فاقد پارادوکس است.
 گزینۀ «۲»: بیت اول و دوم فاقد جناس هستند.
 گزینۀ «۳»: بیت اول و دوم فاقد لفّ و نشر مشوش هستند.

الف) تشبیه: «خیل خیال» اضافه تشبیهی (خیال، به لشکر و سپاهی تشبیه شده است) / جناس: خیل و خیال (ناهمسان افزایشی) / معنی بیت: ای کاش لحظه‌ای تصویر او را که چونان سپاهی انبوه است به خواب ببینم تا این که به واسطه دیدن این خواب، رنج و سختی تنهایی را حتی به مدّت یک لحظه از یاد ببرم. / ب) جناس تام: واژه «سلامت» در مصراع اول به معنای «تندرستی و سلامت» و در مصراع دوم به معنای «درود و سلام» به کار رفته است. / استعاره و تشخیص: شنیدن دل و رخت بستن (نسبت دادن اعمال انسانی به دل) / تشبیه: «منزل سلامت» اضافه تشبیهی (تندرستی، به منزل و اقامتگاه تشبیه شده است) / معنی بیت: وقتی که دل بیچاره و درمانده من سلام کردن زیر لب تو را شنید، از منزل صحت و سلامتی دور شد. (دل با شنیدن صدای تو، بیمار شد و سلامتی‌اش را از دست داد) / ج) تلمیح: اشاره به زنده شدن مردگان توسط حضرت عیسی (روح الله: لقب حضرت عیسی) / تشبیه: شاعر لب‌های معشوق را به نفس جان‌بخش حضرت مسیح تشبیه کرده است. (تشبیه مرجّح یا تفضیل) / معنی بیت: در نظر صاحبان اندیشه و خردمندان، معجزه روح‌الله (حضرت مسیح که با دم خود مردگان را زنده می‌کرد) در برابر لب‌های جان‌بخش و دلنشین تو ناچیز شده است / د) تشبیه: «هندوی خط» اضافه تشبیهی / استعاره: «نیم‌روز» استعاره مصرحه از رخ زیبای معشوق و «شاه هفت اقلیم گردون» استعاره مصرحه از خورشید آسمان / ه) پارادوکس: تیره می‌گردد نظر از بوی پیراهن مرا / تلمیح: اشاره دارد به ماجرای حضرت یوسف
 علت رد سایر گزینه‌ها:
 گزینۀ «۱»: به دلیل نبود «استعاره و تلمیح» رد می‌شود.
 گزینۀ «۳»: به دلیل نبود «تناقض و جناس» رد می‌شود.
 گزینۀ «۴»: به دلیل نبود «تناقض» رد می‌شود.

بیت موازنه ندارد، زیرا دو واژه «قدح» و «به» سجع متوازی یا متوازن ندارند.
 همچنین تشبیهی در بیت دیده نمی‌شود (واژه «چو» ادات تشبیه نیست و به معنای زمانی که می‌باشد).
 تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینۀ «۱»: استعاره (مکنیه یا پنهان): به شمشیر کشیدن مخاطب شاعر توسط ابرو / جناس: کُشد و کِشد
 گزینۀ «۲»: مجاز: «من و تو» و «ماه و خورشید» ← مجاز از تمام موجودات / جناس: گردون و گردان
 گزینۀ «۴»: کنایه: زرد و پژمرده بودن _ دل سپردن / مجاز: «سرایا» مجاز از تمام وجود و «پاییز» مجاز از غم

در همه ابیات به جز بیت «ج» تشبیهات با چهار رکن مشهود است.
 تشبیهات بیت:
 مشبه: چهره / ادات: - / مشبّه: زعفران / وجه‌شبه: -
 مشبه: چهره / ادات: گون / مشبّه: لاله / وجه‌شبه: -
 بررسی گزینه‌ها:
 الف) مشبه: _ م (من) / ادات: وش / مشبّه: شمع / وجه‌شبه: سوختن
 ب) مشبه: حال کشته عشق / ادات: مثال / مشبّه: راکب دریا / وجه‌شبه: ترک بار گفتن و از خویش رستن
 د) مشبه: روی باغ / ادات: همچو / مشبّه: روی عاشقان / وجه‌شبه: زردی
 مشبه: باده / ادات: همچو / مشبّه: روی دوستان / وجه‌شبه: _

نرگس مست، تشخیص و استعاره مکنیه دارد. / میان واژگان دو بیت، یک به یک و متناظر با یکدیگر، سجع متوازی یا متوازن وجود دارد؛ بنابراین موازنه داریم. لازم به ذکر است به علت سجعهای متوازی که در این بیت وجود دارد، ترصیع نداریم. / جناس: «مست» و «شست» / «نرگس» استعاره مصرحه از چشم است.

ب) کنایه: سر نهادن پیش کسی (تسلیم و مطیع کسی بودن)

ه) سجع: «نعمت و زینت» سجع دارند.

الف) ایهام: عشاق دو معنا دارد: ۱- عاشقان ۲- اصطلاح موسیقی (نام مقامی در موسیقی)

د) پارادوکس: با باده (شراب) آلودگی خون را شستن

ج) جناس تام: تاب (چین و پیچ و شکن) و تاب (طاقت و قرار) _ جناس ناقص: تاب و آب

الف) اسلوب معادله: مصراع دوم تمثیلی برای مصراع اول است. / حسن تعلیل: دلیل اینکه خورشید در فصل بهار پشت ابر می‌ماند، شرم کردن در هنگام بخشدگی است. / معنای بیت: افراد بخشنده و با سخاوت، به خاطر شرم و حیا، کارهای نیک خود را پنهان می‌کنند و به آن فخر نمی‌فروشند؛ همان‌طور که در فصل بهار، خورشید کمتر از پشت ابرها بیرون می‌آید و نور خود را پنهان می‌کند.

ب) تشبیه: «نقد جوانی» (مشبه: جوانی، مشبه‌به: نقد (پول _ بها)) / حسن تعلیل: بیت فاقد حسن تعلیل است و علتی که در بیت آمده شاعرانه و ادبی نمی‌باشد. / معنای بیت: شاعر می‌گوید که موهای سفیدش (که نشانه پیری است) بی‌دلیل و بدون هزینه به دست نیامده‌اند. او برای داشتن این موهای سفید، جوانی‌اش را داده است. یعنی بهای رسیدن به این مرحله از زندگی، از دست دادن روزهای جوانی بوده است.

ج) اسلوب معادله: مصراع دوم تمثیلی برای مصراع اول است. / حس آمیزی: زهد خشک / معنای بیت: عارفان حقیقی نیازی به زهد خشک و ریاضت‌های ظاهری زاهدان ندارند، زیرا آنان به معرفت و حقیقت رسیده‌اند و از وابستگی به دنیا و ظواهر آزاد شده‌اند. همان‌طور که عصا (نماد هدایت و روشنگری) نمی‌تواند در دست یک فرد کور (نماد ناآگاهی) بینایی ایجاد کند، زهد خشک و بی‌روح نیز نمی‌تواند معرفت و آگاهی حقیقی را برای دیگران به ارمغان بیاورد. به عبارت دیگر، زاهدانی که خودشان فاقد بینش عمیق هستند، نمی‌توانند دیگران را هدایت کنند.

د) حس آمیزی: سرود تابناک - نور کلام / تشبیه: «غبارستان بودن» (مشبه: بودن، مشبه‌به: غبارستان) / معنای بیت: ای کسی که سرود روشن و زیبای آسمانی را می‌خوانی، کلامت چنان پرنور و تأثیرگذار است که دنیای تاریک و غبارآلود وجود و زندگی را روشن و پاک کرده است. علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به دلیل نبود «حسن تعلیل» رد می‌شود.

گزینه «۲»: به دلیل نبود «اسلوب معادله» رد می‌شود.

گزینه «۳»: به دلیل نبود «حسن تعلیل» رد می‌شود.

ایهام: «لب‌بسته»: ۱- خاموش و ساکت، ۲- پسته‌ای که دهان آن، بسته باشد (اشاره به شکل ظاهری پسته دهان‌بسته) / استعاره: ۱- «شکر» استعاره از شعر یا سخنان نغز، ۲- اینکه قلم شاعر، موج‌بزند، استعاره مکنیه است: قلم شاعر، همچون دریایی است که موج می‌زند؛ «دریا» که مشبه‌به است، حذف شده است و ۳- اینکه پسته، خندان باشد، استعاره مکنیه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ایهام: «شانه»: ۱- وسیله‌ای برای مرتب کردن مو، ۲- کتف؛ هم می‌توان بیت را چنان معنا کرد که شاعر به شانه‌ای که در موهای یار رفته، حسودی می‌کند و هم می‌توان چنان برداشت کرد که شاعر، به موهای ریخته‌شده بر روی کتف یار، حسادت می‌کند. / استعاره: ۱- اینکه شانه، کوتاه‌دست و ناکام باشد، تشخیص و استعاره است؛ ۲- اینکه شانه، توانایی در آغوش گرفتن و بغل کردن داشته باشد، استعاره مکنیه و تشخیص است.

گزینه «۳»: فاقد ایهام («هزار» را می‌توان دارای ایهام تناسب دانست: ۱- عدد ۱۰۰۰، ۲- بلبل؛ که در این معنا قابل قبول نیست و با «ترگس» و «ارغوان» تناسب دارد که همگی در باغ و بوستان وجود دارند.)

استعاره: ۱- «ترگس» استعاره مصرحه از چشم یار، ۲- «گلاب» استعاره از عرق شرم یا اشک و ۳- «ارغوان» استعاره مصرحه از روی سرخ‌رنگ یار

گزینه «۴»: ایهام: «پیچیده»: ۱- مشکل و سخت، ۲- بازنشده و نگشوده / استعاره: اینکه دل، شعله داشته باشد، استعاره مکنیه است: دل، همانند آتشی است که شعله دارد؛ مشبه‌به که «آتش» است، حذف شده است. ۲- اینکه عدم، مانند انسانی در نظر گرفته شده که می‌توان به سمت او پیغام و نامه فرستاد را می‌توان تشخیص و استعاره دانست.

این گزینه فاقد اغراق است و هیچ‌گونه اغراقی در سرعتِ رخس وجود ندارد و فردوسی، صرفاً گفته است که تهمتن رخس را با شتاب برانگیخت و سوار شد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اغراق در شدت لطافت معشوق، به گونه‌ای که با برگ گل، دچار رنجش می‌شود.

گزینه «۳»: اغراق در باریکی کمر معشوق به گونه‌ای که حتی دیده نمی‌شود و اغراق در کوچکی دهان معشوق.

گزینه «۴»: اغراق در شدت اشک ریختن وجود دارد.

در این گزینه «بیا» به صورت «ب/ یا» تقطیع می‌شود؛ (این مورد اختیار شاعری نیست) بنابراین تمامی ارکان از «U – –» تشکیل شده‌اند.

بیت این گزینه در وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» و بحر «رمل مثنی سالم» سروده شده است
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۲»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

وزن بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است که شاعر در رکن آغازین هر دو مصراع به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است / این گزینه فاقد اختیار شاعری ابدال است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «فاعلاتن مفاعلن فعلن» است که در رکن آغازین هر دو مصراع، شاعر به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است و همچنین در رکن پایانی مصراع اول اختیار شاعری «ابدال» وجود دارد. یعنی شاعر به جای فعلن «»، «فعلن» آورده است.

گزینه «۲»: وزن این بیت «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است که شاعر در رکن آغازین هر دو مصراع به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است و همچنین در رکن پایانی مصراع دوم اختیار شاعری «ابدال» وجود دارد. یعنی شاعر به جای «فعلن»، «فعلن» آورده است.

گزینه «۴»: وزن این گزینه «فاعلاتن مفاعلن فعلن» است که در رکن آغازین مصراع دوم شاعر به جای «فاعلاتن»، «فاعلاتن» آورده است و همچنین در رکن پایانی مصراع دوم اختیار شاعری «ابدال» وجود دارد. یعنی شاعر به جای «فعلن»، «فعلن» آورده است.

توجه: معمولاً در چنین وزن‌هایی «ابدال» در رکن پایانی است؛ یعنی به جای «فعلن»، «فعلن» می‌آید.

وزن صحیح گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع / فاعلاتن فاعلاتن فع

وزن بیت: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعطن

تشریح اختیارات بیت:

- ۱- ابدال: در رکن آخر مصراع دوم، به جای «فعلن»، «فع لن» آمده است.
- ۲- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «ن» در واژه «مردگان» باید بلند تلفظ شود.
- ۳- فاقد «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند»
- ۴- «چمن از»: حذف همزه
- ۵- بلند تلفظ کردن هجای پایانی: «دند» در انتهای مصراع اول، هجای کشیده است که باید بلند در نظر گرفته شود.
- ۶- آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: در هر دو مصراع، شاعر به جای «فعلاتن» اول مصراع، «فاعلاتن» آورده است.

در بیت صورت سؤال شاعر در حال توصیف بهار است. باد بهاری چنان تنور لاله را برافروخته است که غنچه عرق کرده است (شبنم روی غنچه) و گل به جوش آمده است (روییدن گل). در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» هم توصیف‌ها همگی در راستای بیان شور و هیجانی است که بهار در طبیعت به بار آورده است. در بیت گزینه «۳» توصیف طبیعت و بهار دیده نمی‌شود، بلکه شاعر هوس باده‌نوشی در بهار دارد.

دانش و آگاهی ← گستره جهان اجتماعی
تقسیم کار سنی و جنسی ← جوامع مکانیکی
علاقه به سرودن شعر خاص ← پدیده اجتماعی ذهنی و خرد
شیوه‌های یاددهی و یادگیری و نگرش به عالم و آدم ← مصادیق فرهنگ

بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: درست _ نادرست (مدینه فاسقه در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل گرفته است).
گزینه «۲»: نادرست (مربوط به مدینه فاسقه است). _ درست
گزینه «۳»: درست _ درست
گزینه «۴»: نادرست (در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد). _ نادرست (مربوط به مدینه ضاله است).

الف: وجه مشترک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی این است که در هر دو، پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد.
ب: سازمان مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است که در درجه نخست با قدرت اقتناعی خویشاوند است.
ج: امروزه در شرکت‌های بزرگ از سهم مالکیت و نقش سهامداران کاسته شده و بر نقش مدیران و مشاوران افزوده شده است.
د: سازمان براساس «دانش» اعمال قدرت می‌کند.

پاسخ درست به ترتیب کدام است؟

_ دو وجه یا بُعد اصلی سیاست، کدام است؟

- چه موقع دوام هویت فرهنگی، با چالش‌هایی مواجه می‌شود؟

- جریان اجتماعی «روشنفکران»، چگونه شکل گرفت؟

(۱) تدبیر و تنظیم امور با رعایت قدرت و ضمانت اجرای قانون که نیازمند دانش است _ زمانی که ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند _ با شکل‌گیری منورالفکران

(۲) رعایت قانون با اتکا به قدرت و اجرای قانون به اتکای عقل _ هنگامی که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند مورد تردید قرار گیرند _ به موازات بیدارگران اسلامی

(۳) تنظیم قانون به پشتوانه دانش و اجرای قانون براساس فضیلت‌های اخلاقی _ موقعی که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد _ با قدرت حاکمان سکولار در کشورهای اسلامی

(۴) تدبیر و تنظیم امور که امروزه به قانون کاهش یافته و ضمانت اجرای قانون که نیازمند قدرت است _ هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند _ با شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی

انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضد استعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

نظام لیبرال دموکراسی، با خواست و اراده اکثریت مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد.

سیاست هویت با تأکید افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها، موجب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود.

بحران بوپال: نمونه‌ای از بحران‌های زیست محیطی

ارائه معیارهای جهانشمول برای رفع منازعات هویتی: نقطه ضعف جامعه‌شناسی انتقادی

توضیح تأثیر اجتماعات بر زندگی ما: نتیجه کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی توسط علوم اجتماعی

از دیدگاه جامعه‌شناسی انتقادی، پیامدهای معناها و اراده‌های فرد یا گروهی بر فرد، گروه یا فرهنگ دیگری تحمیل می‌شود. انتقاد، تحسین و تجویز راه حل، ویژگی جامعه‌شناسی انتقادی است نه تفسیری.

«إِنَّمَا ... هُمُ الَّذِينَ»: فقط کسانی هستند که (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «يَتَعَامَلُونَ»: معامله می‌کنند / «يَتَعَامَلُونَ ... تَعَامَلًا يُرِضِي اللَّهَ»: «تعاملاً» مفعول مطلق نوعی است که جمله وصفیه بعد از آن آمده است) معامله‌ای می‌کنند که خدا را خشنود سازد (رد سایر گزینه‌ها) / «لَا تَتَجَلَّىٰ إِلَا ...»: فقط ... آشکار می‌شود (چون قبل از اِلَّا، مستثنی منه ذکر نشده است، می‌توانیم در ترجمه از «فقط، تنها» استفاده کنیم) (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لَيْسَتْ أَمْرًا مَكْتُومًا»: مسأله‌ای پنهان نیست نکته مهم درسی:

وقتی بعد از مفعول مطلق، یک فعل (جمله وصفیه) بیاید، در ترجمه آن از «که، به‌گونه‌ای که، به‌طوری که» استفاده می‌کنیم.

«استاد»: الأستاد (رد ۲ و ۱)؛ «استاد» دارای ضمیر نیست. / «موافقت کرد»: وافق (رد ۳ و ۲)؛ «موافقت کرد» فعل ماضی است. / «امتحان»: الامتحان (رد سایر گزینه ها؛ اولاً «امتحان» مفرد است. ثانیاً «موعد»، «الموعد ل_» اضافی است. / «برای دانش آموزان»: للطلّاب (رد سایر گزینه ها؛ اولاً در ۲ و ۱ نیامده است، ثانیاً «برای: لِ» در ۳ نیامده است.) / «به مدت دو هفته»: لمدّة أسبوعین (رد ۲ و ۱)؛ «به مدت» در عبارت عربی نیامده است.)

بررسی گزینه های نادرست:

(۱) «أنفسنا» مفعول فعل «نُعَوِّد» است و باید به صورت «خودمان را» ترجمه شود. هم چنین «نُعَوِّد» باید به صورت «عادت می دهیم» ترجمه شود.

هم چنین «یا» در ترجمه نادرست است و باید «و» بیاید. [«أو، أم» یعنی «یا»]

ترجمه صحیح: «گاهی خودمان را به کار خوبی و بدی عادت می دهیم».

(۲) «بُصِیح» یعنی «می شود، می گردد» که اشتباه ترجمه شده است. «گاهی» اضافی است. هم چنین «لا معالجه له» یعنی «هیچ درمانی ندارد که اشتباه ترجمه شده است.

ترجمه صحیح: «و تغییر دادنش همچون دردی می شود (می گردد) که هیچ درمانی ندارد».

(۳) «و تُجذب إليه» فعل مضارع صیغه «متكلّم مع الغير (نَحْنُ)» است و به معنی «و بسوی آن جذب می شویم» می باشد که اشتباه ترجمه شده است. هم چنین «لا عن عزم» یعنی «نه به خاطر یک تصمیم». «در حالیکه» اضافی است.

ترجمه صحیح: «و بسوی آن جذب می شویم نه به خاطر یک تصمیم».

«دعا... إلى التزام الصّمت»: به پابندی به سکوت (مراعات سکوت) دعوت کرد (رد ۳ و ۱)؛ «و آنها را به... ملزم کرد» در ۱ و «ایجاد» در ۳ نادرست هستند. / «و هو ما كان قد فکّر»: در حالی که فکر نکرده بود (رد سایر گزینه ها؛ اولاً «و هو...» جمله حالیه است، ثانیاً «ما كان قد فکّر» معادل «ماضی بعید منفی» است. «اصلاً» در ۴ اضافی است. / «کیف یطلب منهم»: چگونه از آنها خواهد (رد سایر گزینه ها؛ «یطلب منهم» تنها در ۲ ترجمه شده است.) / «أن یقوموا بذلک»: به آن عمل کنند (رد ۴ و ۱)؛ «عمل کردن» در ۱ نادرست است. در ۴ ترجمه نشده است.)

صورت سؤال، گزینه ای را می خواهد که در آن حصر باشد. در گزینه «۴»، قبل از «ألا»، مستثنی منه نداریم، پس اسلوب حصر وجود دارد. ترجمه: هدف نویل از اختراع دینامیت، فقط سازندگی و آبادانی بود!

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «الآخرین» مستثنی منه است و اسلوب حصر نداریم.

گزینه «۲»: «المشاكل» مستثنی منه است و اسلوب حصر نداریم.

گزینه «۳»: «کلّ من» مستثنی منه است و اسلوب حصر نداریم.

«من باب تفعّل» نادرست است؛ «یؤثّر» فعل مضارع از باب تفعیل (مصدر «تأثیر») است.

«اسم مبالغة» نادرست است؛ «سُكّان» جمع مکسّر «ساکن» است و اسم فاعل محسوب می شود.

«أحياء» مناداست و حرف ندا حذف شده است، زیرا ضمیر مخاطب «کم» در جمله وجود دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أرسل» فعل ماضی غایب است و در جمله نشانه‌ای برای منادا بودن وجود ندارد.

گزینه «۳»: «أعطی» فعل ماضی غایب است و در جمله نشانه‌ای برای منادا بودن وجود ندارد.

گزینه «۴»: «یرشد» و «یشجع» فعل مضارع غایب هستند و در جمله نشانه‌ای برای منادا بودن وجود ندارد.

«خیر» در این گزینه به معنی «خوبی» است و اسم تفضیل نیست. ترجمه: «در هر چیزی خوبی و زیبایی وجود دارد که آنها را نمی بینی مگر بعد اینکه به آنها دقت کنی.»

در سایر گزینه‌ها «خیر» اسم تفضیل است. هم چنین «الآخرین (دیگران)» در (۲) نیز اسم تفضیل است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) مدیر، سدی را با بهترین چیزها از آهن و مس ساخت.

(۲) بهترین صدقه علمی است که آن را یاد می گیریم و و در زندگیمان به دیگران آن را یاد می دهیم.

(۳) پایبند جماعت باشید؛ زیرا در انجام کارها زیاد از کم بهتر است.

ترجمه متن

آب مراحل (مختلفی) را طی می کند! از شروع به وجود آمدنش بر سطح زمین گرفته تا انتقال آن به جو و برگشتش به سطح زمین! و این چرخه یکی از عواملی است که بر محیط زیست تأثیر می گذارد! آنجا که عناصر مهمی را از سیستم خشکی به سیستم آبی منتقل می کند و بالعکس!

حرارت ناشی از خورشید آب را تبخیر می کند و به طبقات بالای جو صعود می کند سپس سرما باعث ایجاد ابرها و بارش باران‌ها می شود.

و این جریان‌های سطحی بر روی زمین به وجود می آورد که منجر به رودها می شود (به رودها ختم می شود!) و از آن‌ها به سمت اقیانوس‌ها و دوباره مرحله جدیدی آغاز می شود!

در این میان برخی آب‌ها به برکه زیبایی تبدیل می شوند و به سوی اعماق زمین جریان می یابند! و آب‌های زیرزمینی را تشکیل می دهند و بخشی از آن از طریق چشمه‌ها به سطح زمین بالا می آید!

صحیح را مشخص کن:

(۱) شروع چرخش آب در طبیعت از باران‌ها آغاز می شود!

(۲) ذرات بخار آب موجود در جو هرگز به زمین بر نمی گردند!

(۳) اگر چرخش آب و گردش‌های آن نباشد سیستم خشکی محیط زیست، به وجود نمی آید!

(۴) آب‌های رودها در محل خود باقی نمی مانند! بلکه به سوی دریاها جریان می یابند!

جواب کدام سؤال در متن آمده است؟

(۱) مقدار آب‌های زیرزمینی چقدر است؟

(۲) علت‌های (عوامل) تشکیل ابرها چیست؟

(۳) اثر چشمه‌ها در طبیعت چیست؟

(۴) مشکلات نبود آب (کم آبی) چیست؟

مشخص کن کدام در متن ذکر نشده است:

- (۱) اثر خورشید در تشکیل باران!
- (۲) کیفیت تبدیل آب به ابرها!
- (۳) اثر چرخش آب بر زندگی انسان!
- (۴) تفاوت محیط و اثر آن بر بارش باران‌ها!

تَسْعُونَ ← تَسْعُونَ / ثَمَانِينَ ← ثَمَانِينَ
حرکت آخر اعداد عقود همیشه فتحه است.

ترجمه عبارت صورت سؤال: «مردم خواب‌اند، پس هرگاه بیدارند، بیدار می‌شوند!» مفهوم این است که انسان زندگی دنیوی را در خواب غفلت می‌گذراند و با مرگ، بیدار شده و حقایق را درمی‌یابد، در بیت گزینه «۲» دقیقاً به همین مفهوم اشاره شده است.

عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۹۵ - ۱۰۰)
عین الخطأ فی ضبط حركات الحروف:
(۱) الصَّدِيقُ الصَّدُوقُ مَنْ نَصَحَكَ فِي عَيْبِكَ وَ حَفَظَكَ فِي غَيْبِكَ!
(۲) يَكْذِبُ الْإِنْسَانُ الضَّعِيفُ وَ يَصْدُقُ الْإِنْسَانُ الْقَوِيُّ!
(۳) أَمَّا هَؤُلَاءِ فَيَتَعَلَّمُونَ وَ يُفْقَهُونَ الْجَاهِلِ!

الف) ۱۳ آبان ۱۳۵۷
ب) ۴ آبان ۱۳۴۳
ج) خرداد ۱۳۵۶
د) مرداد ۱۳۵۷
همچنین «ه_» پس از «الف» رخ داده است.

تشریح موارد نادرست:
الف) نادرشاه ابتدا تهماسب دوم را از سلطنت خلع کرد سپس بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فراخواند.
ه_ کاخ خورشید در زمان نادرشاه ساخته شد.

مهندس بازرگان در بیست و پنجم بهمن ۱۳۵۷ کابینه خود را که تقریباً همگی از اعضا یا طرفداران نهضت آزادی و جبهه ملی بودند، معرفی کرد. جبهه ملی و نهضت آزادی طی سالهای ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷ در چارچوب قانون اساسی به مبارزات خود ادامه میدادند.

پس از پایان جنگ جهانی اول، حکومت‌های خودکامه تکحزبی و نظامی به دنبال تسلط بر کشورهای دیگر و گسترش مرزهای خود بودند:
حکومت استالین در عرصه خارجی به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمینهای اروپای شرقی بود.
موسولینی احیای دوباره امپراتوری روم باستان و تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا را در سر میپروراند.
هیتلر عقیده داشت که آلمان برای به دست آوردن فضای حیاتی، باید سرزمینهایی در اروپا را فتح کند.

۸۰	گزینه «۲» کدام موارد درباره روشنفکران دوره رضاشاه، درست است؟ الف: راه ترقی را در حذف سنن ایرانی می‌دانستند. ب: شاه را به تقلید از برنامه‌های آتاتورک تشویق کردند. ج: خواستار اجرای تغییراتی بودند که در نهایت سبب تثبیت موقعیت شاه می‌شد. د: از شاه خواستند از دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی جلوگیری کند. (۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «الف» _ «ب» (۴) «ج» _ «د»
۸۱	گزینه «۳»
۸۲	ظهور آلمان به عنوان تهدید جدید
۸۳	گزینه «۲» با شروع جنگ تحمیلی، ابوالحسن بنی‌صدر به عنوان نخستین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم آورد.
۸۴	ساقط کردن نظام جمهوری اسلامی
۸۵	گزینه «۳» در زمان مظفرالدین شاه قاجار، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس داریسی واگذار شد.
۸۶	گزینه «۳» قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است، سکونتگاه عشایری است. نکات مهم درسی: آب و خاک و شیب مناسب زمین ← عوامل مؤثر در پیدایش سکونتگاه + عوامل مؤثر در تغییرات در آن‌ها شرایط جغرافیایی مناسب ← اثرگذار در گسترش سکونتگاه‌ها عوامل طبیعی و انسانی ← از دست دادن اعتبار یک سکونتگاه چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی در سکونتگاه‌ها ← شکل‌های مختلف از سکونتگاه‌ها
۸۷	گزینه «۲» گزینه «۲» درباره حمل و نقل جاده‌ای صادق است. حمل و نقل جاده‌ای از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل و نقل دارد.
۸۸	گزینه «۲» ساماندهی شبکه زهکشی سطوح توده لغزشی از جمله موارد مدیریتی بعد از وقوع زمین‌لغزش است و اصلاح بستر رودخانه‌ها از جمله روش‌های سازه‌ای در مدیریت سیل می‌باشد.
۸۹	گزینه «۴» هرچه میزان انحراف یا پیچ‌وخم‌ها کمتر باشد، احداث راه آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر است. هرچه مسیر کوتاه‌تر باشد هزینه احداث آن نیز کمتر است.
۹۰	گزینه «۳» این مورد فقط در نواحی بیابانی وجود دارد، چرا که آسمان در نواحی بیابانی صاف و بدون ابر است.

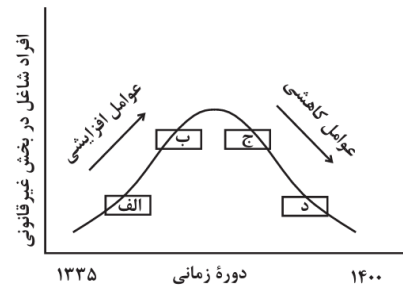
عبارت‌های «الف» و «ج» به روش‌های سازه‌ای و عبارت‌های «ب» و «د» به روش‌های غیرسازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل اشاره دارد.

طی ۶۰ سال اخیر در فاصله سال‌های ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۵ جمعیت شهری حدود ۵/۲ برابر شده است.

تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی از وظایف مهم بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است.

در طرح‌های هادی روستایی کاربری‌های اراضی روستا شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه میشود. در این طرح‌ها ساماندهی کاربری‌های مسکونی، کشاورزی، خدماتی و نیازها و همچنین چگونگی گسترش روستا در آینده معین میشود و راهکارهایی برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها ارائه میگردد.

مطابق با تصویر زیر، کدام مورد به موضوع درستی پرداخته است؟

- ۱) «الف» به افزایش رشد طبیعی جمعیت شامل رشد مطلق و مهاجرت‌های بی‌رویه به شهرها، اشاره می‌کند.
- ۲) «ج» به موضوع حمایت از کارآفرینان و ایجاد غرفه‌هایی با اجاره ارزان برای فروشندگان دوره‌گرد، اشاره می‌کند.
- ۳) «ب» به کاهش مشکل مسکن افراد شاغل در بخش غیررسمی و در نتیجه گسترش زاغه‌نشینی، اشاره دارد.
- ۴) «د» به عدم مهارت و تخصص مناسب مهاجران و فرصت‌های محدود شغلی در کلان‌شهرها، اشاره دارد.

«عقل فعال» آخرین مرتبه در سلسله عالم عقول به شمار می‌آید، نه نخستین آن‌ها. به همین دلیل، نمی‌توان آن را برترین عقل دانست. این عقل، فیض‌رسان به عقل انسانی است و از آن، به‌طور واضح متمایز می‌باشد.

به نظر فلاسفه مسلمان عقل بهترین ابزار برای تفکر در آیات و روایات است؛ بنابراین نمی‌توان گفت فلاسفه مسلمان تعمق در آیات و روایات را با ابزارهای معرفتی دیگر ناممکن می‌دانند.

واجب بی‌علت همان واجب بالذات است و حمل وجود بر آن امتناعی نیست، بلکه وجوبی است. هر حمل بی‌نیاز از دلیل، حمل ضروری است اما هر حمل ضروری، حمل بی‌نیاز از دلیل نیست. هیچ‌گاه وجود و ماهیت ترکیب نمی‌شوند. اگر وجود عین هر ماهیتی بود، لازم می‌آمد که همه ماهیات یکی باشند، زیرا وجود مفهوم واحدی است، و اگر این مفهوم واحد عین مفهوم همه ماهیات باشد، لازم می‌آید که همه ماهیات یک مفهوم داشته باشند.

زمان به وجود آمدن رابطه علیت قبل یا بعد از وجود معلول نیست بلکه در حین وجودرسانی علت به معلول است. به عبارت دقیق‌تر، دو طرف رابطه علیت (علت و معلول) قبل از رابطه علیت موجود نیستند.

جمله «الف» غلط است زیرا انسان با عقل (به معنای ابزار تفکر و استدلال) می‌تواند ادیان و مکاتب را بسنجد و بفهمد کدام دین و مکتب سعادت‌بخش است و کدام گمراه‌کننده. جمله «ج» غلط است، زیرا معنای رایج عقل بین مردم، همان دستگاه تفکر و استدلال است. جمله «د» هم غلط است، زیرا فیلسوفان مسلمان، فرشتگان را در عالم عقل می‌دانند و آن‌ها را واجد شهود معرفی می‌کنند و همچنین عقیده دارند که روح انسانی هم می‌تواند به چنین مرتبه‌ای از وجود برسد.

فارابی به علت آشنایی عمیق با تعالیم اسلام، توانست آموخته‌هایش از افلاطون و ارسطو و سایر فلاسفه گذشته را در یک نظام فلسفی جدید عرضه کند و فلسفه مشائی را در جهان اسلام بنا نهد. از این‌رو پس از ارسطو لقب «معلم» گرفت و به «معلم ثانی» شهرت یافت.

از نظر ابن‌سینا عقل انسان در ابتدا بالقوه بود و سپس به تدریج و مرحله به مرحله با کسب فیض از عالم عقول و به‌طور ویژه عقل فعال رشد می‌کند و بالفعل می‌گردد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نظر ابن‌سینا عقول ده‌گانه از معلول‌های خداوند هستند و عقل اول نخستین معلول خداوند است، نه خود خداوند خدا خود جزو رنجیره عقول نیست.

گزینه «۲»: عقل در مرحله عقل بالملکه آماده است که دانش‌هایی را کسب کند. اما کسب این دانش‌ها در مرحله عقل بالفعل صورت می‌گیرد.

گزینه «۳»: منزله عقل فعال نسبت به عقل انسان مانند نسبت نور است به چشم (نه برعکس!) با نور است که چشم بینا می‌شود.

کدام عبارت درباره عقل، به معنای رایج نزد عموم مردم، درست است؟

(۱) هم به معنای یک حقیقت متعالی و هم به معنای خرد و اندیشه به کار می‌رود.

(۲) موجودی غیرمادی است که در افعال خود از مقدمات مادی بی‌نیاز است.

(۳) هم درباره هست‌ها و نیست‌ها و هم در بایدها و نبایدها بحث می‌کند.

(۴) ویژگی ذاتی انسان است که همه انسان‌ها هنگام تولد واجد آن هستند.

کدام نام یا توصیف برای خداوند، مستلزم فرض مخلوقات نیست؟

(۱) شریف‌ترین موجود (۲) ضرورتاً موجود (۳) محرک نامتحرک (۴) دمیورژ

فرض یک ترازوی سالم با دو کفه خالی و مساوی که ناگهان از حالت تعادل خارج شده و یک کفه پایین می‌رود، به کدام فرض شباهت دارد؟

(۱) علت ناقصه برای وجود معلول کافی بوده است.

(۲) علت تامه تحقق معلول، قبلاً موجود بوده است.

(۳) معلول خود به خود و بدون علت هستی بخش تحقق یافته است.

(۴) معلول از حیث ذات ممکن‌الوجود بوده و اکنون تحقق یافته است.

همه تجربه‌گرایان، حتی هیوم، به این نکته اذعان دارند که کودکان با مشاهده جهان به مرور و در اثر تجربه، پی می‌برند میان برخی پدیده‌ها نوعی توالی وجود دارد. مثلاً همواره زمین پس از طلوع خورشید روشن می‌شود. اختلاف نظر هیوم با سایر تجربه‌گرایان نیز در این است که آن‌ها معتقدند می‌شود از این توالی که تکرار می‌شود علیت را ثابت کرد، اما هیوم منکر این قضیه است و می‌گوید که جز همین توالی و تکرار را با تجربه نمی‌توان دریافت. اصل عبارت مطرح شده، مورد قبول همه تجربه‌گرایان است.

مشکل عقل‌گرایان با این عبارت در این است که آنان علیت را اصلی فطری می‌دانند که از عقل از تولد در هر کسی وجود دارد. بنابراین آنان با این گزاره مخالفاند که کودک «به مرور» پی به توالی برخی پدیده‌ها می‌برد. بلکه بر اساس نظریه عقل‌گرایی باید گفت که کودک صرفاً با یک بار تجربه خورشید و روشن شدن زمین، رابطه علیت را میان این دسته مفاهیم خواهد فهمید و به تکرار دائمی و ضروری این پدیده پی خواهد برد و نیازی به تجربه‌های مکرر و تدریجی در مرور زمان نیست. در نتیجه گزینه «۱» جواب درست این تست می‌باشد.

نزاع و اختلاف بر سر محدوده کارآمدی عقل که در اروپا به وجود آمد، از عصر نوزایی یا رنسانس و نوزایی آغاز شد که فرانسیس بیکن و رنه دکارت از پیشگامان آن بودند. این در حالی است که ترجمه آثار فلاسفه‌ای همچون ابن‌سینا و ابن‌رشد به زبان لاتین، از قرن‌ها پیش و حتی قبل از تر از توماس آکویناس آغاز شده بود. بنابراین گزینه «۲» نادرست بوده و جواب تست می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پوزیویست‌ها نیز معتقدند که عقل اگر پشتیبانی حس را داشته باشد می‌تواند معارف درست و قابل اعتمادی از جهان برسد و بنابراین نقش عقل را به طور کلی نفی نمی‌کنند.

گزینه «۳»: با این که امروزه، تجربه‌گرایی و شاخه‌های آن همچون پوزیتیویسم در اروپا رواج بیشتری دارد اما تمام کارکردهای عقل محض، مثلاً در علومی مانند ریاضی از بین نرفته است.

گزینه «۴»: نظر دکارت و عقل‌گرایان در مورد عقل، توانایی‌های آن و ماهیتش، با فلاسفه‌ای همچون افلاطون، ارسطو و ابن‌سینا، تفاوت بنیادین دارد. به عنوان نمونه می‌توان به این تفات اشاره کرد که عقل‌گرایان به شناخت‌های فطری عقل قائلند و حال آن‌که ارسطو و ابن‌سینا معتقد به هیچ‌گونه شناخت فطری نیستند. مثلاً در مورد «علیت»، عقل‌گرایان معتقدند که انسان با درکی از این واقعیت به دنیا می‌آید و عقل این شناخت را نزد خویش دارد. اما فلاسفه مسلمان معتقدند که این اصل خود نیاز به اثبات دارد و ذهن هنگام تولد کاملاً بالقوه است و هیچ شناختی در آن نیست.

شناخت‌های بدیهی مربوط به مرحله عقل بالملکه می‌باشند؛ مانند درک اصل امتناع اجتماع نقضین که گزینه «۴» مصداقی از آن می‌باشد.

رخ دادن حادثه‌ی پیش‌بینی نشده است.